LO CATALANISTA

DIARI NO POLÍTICH

NÚM. 14 — BARCELONA.—DIVENDRES 29 D'OCTUBRE DE 1880. — PAG 97.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—Llibreria de Teixidó y Parera, carrer del Pi, 6.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ. — **Barcelona**, un mes **5 rals** | **Fora**, un trimestre, **20** | **Estranger**, (unió postal) trimestre, **40**

SANTS DEL DIA.—Sant Narcís.—QUARANTA HORAS.—Iglesia parroquial de Nostra Senyora de Betlén.

Espectacles.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció 1.ª d' abono.—Torn impar.—Inauguració de la Companyía dramática espanyola. A la memoria del insigne poeta don Joan Eugeni Hartzenbusch se posará en escena lo interessant drama en 4 actes, **Los amantes de Teruel**, en el que hi prenen part lo senyor Jordan, las senyoras Romeral, Mallí y demés principals parts de la Companyía. Al final de la representació se llegirán varias composicions de coneguts poetas d' aquesta capital.—Entrada una pesseta.—A las 8.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 7.ª d' abono, impar, **La mesonera del Leon de oro; Lanceros.**—A dos quarts de nou.—Entrada 3 rals; quint pis 2.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, á las 8, funció á favor de la Casa Lactancia.—Las sarsuelas, **Jugar con fuego**, (prenenthi part lo senyor Prats) y **Carracuca**.—Entrada 2 rals.

Demá debutará la primera tiple donya Rosa Martinez.

TEATRO ROMEA.—Societat Cervantes.—Funció pera avuy, lo drama en 5 actes, **Angela** y estreno de la pessa, **Esos son otros Lopez.**—Entrada á localitats, 3 rals; id. al segon pis, 2.—A las 8.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Avuy á un quart de nou de la nit.—Funció composta dels mes aplaudits exercicis, finalisant ab lo aplaudit drama mímich, **Los bandidos de las montañas de Calabria.**—Entrada 3 rals.

EXPOSICIÓ ZOOLÓGICA BARCELONESA, situada en la Plassa de Junqueras.—Estará oberta al públich tots los dias desde las 10 del dematí fins las 6 de la tarde. Preus d' entrada 2 rals; dias de Moda 4.—Abonos de 20 funcions al preu de 20 rals cada un.

Reclams

DIARI DEL PRIMER CONGRÉS
CATALANISTA

Segons las notas taquigráficas presas per la Corporació del Sistema Garriga, y contenint tots los documents referents al mateix «Congrés.»

Se publicará per quaderns de 8 grans páginas en magnífich paper satinat.

Preu de suscripció: un ral cada quadern, debent pagársen en quatre lo moment de suscríurers.

Als membres del «Congrés» se 'ls fará una rebaixa en lo preu de suscripció, mediant la presentació del títol.

Los números sols, un ral per tothom.

Se suscriu en l' Administració de Lo CATALANISTA (Pí 6), en la del *Diari Catalá*, (Fernando, 32, primer), y en las llibrerías de Verdaguer (Frente al Liceo), y de Lopez, (Rambla del Mitx).

La Bella Jardinera
ABUNDANT Y RICH ASSORTIT
DE CORONAS FÚNEBRES.
3. Avinyó, 3.

GANGA.—Veigis l' anúnci.

LA CAMELIA
Coronas fúnebres d' última novetat
BISBE, 4, BARCELONA.
Sucursal, Passeig del Cementiri, número 177.

Los objectes comprats en lo carrer del Bisbe, se 'ls trasladará, si aixis ho desitjan, á la sucursal sens cap retribució.

VENÉREO Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASASA.— Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments;'l venéreo, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aquelx inimitable Aixerop, exclusivament vejetal.—Vei gis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

SE TRASPASSAN uns safretjos molt céntrichs dintre d'aquesta ciutat ab bonas condicions.
Informarán, Passatje de la Vireina, número 31, forn.

CUSIDORAS per roba blanca y trevall de modistas-se 'n necessitan en lo carrer d' Escudellers, número 7.

FABRICA
LA EMPERATRIZ
3 Escudellers Blanchs 3.

HERPES sarna, escrofulas y demés humors, aixís interns com externs No descuidar que 'l Rob antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 's cura radicalment. sens que may donguin senyal d' haber existit.—Véijis lo prospecte.—Unich depósit.—Gran Farmácia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonrda al carrer de Jaume primer.

ORTIZ. Conegut y acreditat professor de dansas de saló. Dit professor, además d' ensenyar de dansar ensenya també los modals y modo de produhirse en un ball d' etiqueta, lo que solen careixer la majoría dels jóves y senyoretas per tenir un mode de dansar vulgar y ab coquetería; donchs Ortiz ab 8 llissons ensenya de dansar pera sortir d' un compromís y ab 16 la finura y modals de la dansa d' etiqueta. (Llissons pera una persona sola y segons convinga tot lo mes tres.) Rambla de las Flors, núm. 20, pis primer, (ó sia Rambla de Sant Joseph.)

50 TAPINERÍA 50
LA LUCIA
Fábrica de cotillas.

L'ÁGUILA **Gran basar de robas fetas y á mida.**—Acabat lo inmens surtit pera la próxima temporada d'ivern, tant pera sas casas de Madrit, Cádis y Sevilla com per aquesta *Gran casa de confecció*, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que s'emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y bonich que 's construeix en lo pays y en l' extranjer.

Plassa Real, 13. — Los preus moderats.

AVÍS ALS SENYORS **PROPIETARIS.**

Baratura en los papers pintats pera decorart habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y iat assortit desde 'l preu de 2 rals pessa en endevant.—Se reben encárrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equívocarse. Llibreteria, 13.

Secció d' economía doméstica

PREUS corrents ála menuda *dels artícles de consum doméstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.*

Pescaterías.—*Mercat del dematí.* — Assortit de llus petit que 's venía de 3 rals la tersa, llagostins á 7, congra á pesseta, molls y pagell á 28 quartos, tunyina á 20, raps y saitó á 14 y sardineta á 8.

Mercat de la tarde.—Assortiment igual que al dematí, regint poch mes ó menos idéntichs preus.

Secció de Noticias

BARCELONA

Durant aquestos dias, lo «Congrés Catalanista» no ha celebrat sessió, á fi de dar lloch á que pugui dictaminar la Comissió nombrada pera estudiar lo gran Centro, Institució científica y demés que conté lo primer tema de la convocatoria. Lo dia en que celebri sessió s' anunciará oportunament en los periódichs.

—Ahir á la tarde tingué lloch en lo teatro Principal l' últim concert, dirigit per don Jesus Monasterio.

Lo teatro estava plé de gom á gom, veyentse entre la concurrencia als mes reputats professors músichs d' aquesta capital.

Las pessas totas que se executaren, foren ab justicia aplaudidas ab entussiasme.

La societat de quartetos regalá al senyor Monasterio una planxa d' or ab una dedicatoria, sortida dels tallers dels germans Masriera.

Tant era 'l desitx del públich per despedirse del célebre director, que molta gent l' esperá que sortís del teatro pera demostrarli las simpatias que deixa entre 'ls artistas y aficionats de Barcelona.

—Avuy eixirá á llum lo segon número del setmanari catalá *La Teula* que tanta acceptació tingué la setmana passada. Contindrá una magnífica y xispejant caricatura d' actualitat. deguda al llápis del jove dibuixant don Frederich Prieto.

—Ha mort en Saragossa, víctima d' una aplopegia, lo nostre amich, D. Francisco Camps. Gracias á son constant y no interrumput treball habia lograt crearse una posició, dedicantse al comers de farinas. Feya algun temps que l' amenassaban síntomas d' apoplegia, per lo que se li habian aconsellat los banys d' Alemania, que no lograren donarli 'l mes petit alivio. Habia pertenescut sempre 'n política al partit mes avansat, del que no habia desertat ni un moment.

Rebi la seva desconsolada familia l' expressió del nostre sentiment mes pur, que desitxariam li servis de consol en la desgracia que l' afligeix.

—En lo portal de Sant Cárlos se barallaren ahir dos subjectes, resultantne un d' ells ferit per l' altre d' una ganivetada al costat esquert, per qual motiu tingueren de portarlo al Hospital. L' agressor va ser agafat al acte.

—Desde qu' ha comensat la present temporada en lo teatro del Liceo 's nota que l' Empresa tracta de fer economias suprimint casi tota l' iluminació del gran saló de descans en los dias que 's verifica funció dramática.

Dihem casi, perque únicament s' encenen uns quants metxeros de la gran aranya que 's suspent en lo centro del avans citat saló y encara eixos deuhen estar embussats puig donan molt poca claror.

Avisém á l' Empresa perque nos sembla que l' economia que pot reportar eixa falta d' iluminació no compensa 'l mal concepte que del gran teatro 's formará si es vesitat per algun foraster.

—En resposta á una atenta carta que nos han dirigit varios estudiants en la que' ns exposan que estaban ab dupte de si los estudiants, que resultin aprobats en los exámens extraordinaris que s' efectuan are en aqueixa Universitat, han de pagar matrícula ordinaria ó be extraordinaria, debem manifestar loshi que suposant que no parli la Real-órdre de res d' aixó, creyém que la gracia consisteix única ment á permetrélshi guanyá l' any.

—Avuy arriba en lo tren de Madrit l' il-lustre poeta don Joseph Zorrilla, acompanyat de son amich lo nostre paisá y afamat pintor, don Ramon Padró.

—Una concurrencia mes que regular assistí lo dimecres á la funció del Circo Eqüestre donada á benefici del Sr. Pucci. S' habia ofert un premi de 150 pessetas al qui, lluytant ab lo beneficiat, logrés fe 'l caure á terra. Los Srs. Pujol y Carbonell se presentaren per medir sas forsas ab l' atleta del Circo y resultaren vensuts, no sens contestacions per una part del públich, que luego 's calmá, convensut de que s' habian observat las condicions de la lluyta. Los demés artistas contribuiren també ab sos trevalls á amenisar la funció.

—Diu lo nostre colega *El Diluvio* que al anar á probar la sopa una familia d' aquesta ciutat, tingué que deixarla per la mala olor que despedia. Tractant de saber lo que podia causarla, vegeren que la causa provenia dels sigrons que presentaban un color molt negre y despedian una olor repugnant. Si la vigilancia que deu exercirse en los mercats fos mes exquisita, no succehirian fets com los que relata 'l nostre colega. Si además s' imposés una multa als adulteradors y 's publiquessin sos noms en los periódichs, no foran tan frequents aquestos casos.

—S' estant repartin las corresponents esquelas d' invitació pe 'l funeral que anualment costeja lo gremi de «Beneficencia marinera Barcelonesa de la Verge del Carme,» pe 'ls sócis, viudas y hórfans morts de dita societat.

Tindrá lloch dit acte á las 8 del matí del dia 2 del próxim Novembre, en la Iglesia parroquial de Sant Miguel del Port en la Barceloneta.

—Se diu que 'n la visita que va fer lo lo Sr. Ministre de Foment al nostre Hospital, se va convénser plenament que dit edifici era indigne de Barcelona, prometent que instaria al gobern per sustituhirlo per un de nou, puig avans que permetre que continuhés aixis preferia que 's suprimis l' escola de medicina en aquesta capital.

Segons sembla lo Sr. Ministre ha pres ab empenyo aquesta qüestió.

—Avuy tindrá lloch la sessió general ordinaria del nostre Ajuntament, que per ser de segona convocatoria 's verificará, sia 'l que 's vulga 'l número de regidors que en cumpliment de son deber hi assisteixin. Veurém, donchs, la conducta que seguirán los que formant part de la majoria del Ajuntament impediren per sa ausencia la celebració de la que debia verificarse 'l dimars.

Y la conducta d' aquestos afamats Fivallers es tant mes de censurar, en quan precisament á l' hora en que debian trobarse en lo Saló de Cent, se dirigian, sens dupte equivocadament, al número 2 del pasatje del Crédit alguns dels que *olvidaren* que son deber los cridaba á un' altra part. Los senyors Denis, Marsá, Coll (D. P.) y Netto, que son los aludits, reberen poch després la visita dels Sr. Iglesias, Traval, Munné, Pelfort y alguns altres, que 'ls esplicariam la satisfacció que experimentá 'l públich, al enterarse de la *táctica* seguida per la majoria; táctica digna per complert d' una majoria, filla de municipals y escombriaires.

Recordant aquell adagi que diu «que 'ls testos s' assemblan

á las ollas» tindrém explicat lo procediment dels administradors encarregats de cuidar los nostres interessos. De tots modos, avuy tant si hi van, com si hi faltan, la sessió 's verificará. Veurém lo papé que reprentará la majoria.

—Lo próxim diumenge inaugurará «L' Ateneo llibre de Catalunya,» lo curs académich del 80 al 81, pronunciant lo discurs de costum lo seu president, Dr. D. Jaume Mundi. L' acte tindrá lloch á las nou del vespre del expressat dia en son local del carrer Nou, número 12, á qual efecte s' estan ja passant las invitacions.

—Es verdaderament escandalós, lo que á las mateixas portas de Barcelona está passant. Los lladres dominan los camins y carreteras que desde nostra ciutat conduheixen á Sarriá, y al pondres lo sol, pot dirse que s' ha post també la seguritat personal pera 'ls pobres que deuhen passarhi. Los robos 's succeheixen ab massa freqüencia pera que deixi de saberho l' autoritat, y especialment los dissaptes al vespre los amichs de lo que no es seu, sembla que portan la consigna de deturar als trevalladors que viuhen en los pobles vehins, ab l' intent de robalshi la setmanada. Preguem á qui corresponga que 's posi aviat la deguda vigilancia pera evitar trastorns á honradas familias.

—D. Francisco Tapiró, fabricant d' objectes de filferro, establert en Reus, acaba d' obtenir privilegi d' invenció per un senzill mecanisme pera subjectar los taps de las ampollas que contingan líquit gasseosos, los quals indubtablement subtituheixen ab gran ventatja los cordills que fins avuy servian pera tal ús.

Sabem que ja s' en ha fet molta demanadissa, per lo qual creyem fundadament véurels prompte per nostra ciutat.

Lo privilegi ha sigut concedit á son autor per vint anys.

—S' está practicant la construcció de las aceras de la antiga plassa del Born, ab la pedra artificial nomenada *ciment del Mediterrani*, per l' istil de las demés aceras dels carrers dels voltants del nou mercat del Born,

—La «Sociedad Barcelonesa de Amigos de la Instruccion,» celebrará sessió general ordinaria lo dia 30 del corrent á las vuit y mitxa de la nit, en lo local de costum «Instituto del Fomento del Trabajo Nacional.»

—Ahir hi habia ja duas brigadas del ferro-carril de «Valls á Vilanova y Barcelona» en terrenos que foren de la «Societat Companyia Agrícola Catalana y Crédit moviliari Barcelonés,» al peu de la montanya de Montjuich, ocupadas en trevalls d' exploració aprop del punt ahont s' emplassa l' estació de tèrme de dita companyia en aquesta capital.

—Lo dia 30 del corrent, á las vuit y mitxa del vespre, donará 'l «Centro Graciense» un concert en obsequi als socis y altras personas invitadas, en son local del carrer Major.

—Está ja completament restablert de sa llarga y penosa malaltia lo jove poeta don Simon Alsina y Clos. Lo felicitem de cor, tant mes quan, segons se preveya, estaba próxim á quedar impossibilitat per tota classe de trevall.

—Lo dissapte vinent dia 30 á las 8 de la nit tindrá lloch la inauguració de la sessió de Conferencias que lo «Foment Graciense» se proposa donar. Sapiguts los esforsos de dita associacio per fomentar l' ensenyansa deu mereixe un aplauso de tota persona amanta de l' instrucció.

Després del discurs inaugural, parlará á favor de l' ensenyansa lo conegut y popular lletrat don Joseph Maria Vallés y Ribot.

—Avuy difinitivament tindrá lloch lo debut de la companyia dramática que ha de actuar en lo teatro Principal baix la direcció del aplaudit actor senyor Jordan. Se representará lo conegut drama *Los amantes de Teruel*, dedicantse la funció á la memoria del llaurejat poeta don J. E. Hartzembusch, llegintse al final algunas poesias alusivas al acte, originals de reputats escriptors barcelonins.

—Ab motiu de la festivitat de Tots los Sants en la fonda-Restaurant del Sigle, situada en lo carrer del Hospital, número 25, se verificará una rifa composta de pochs bitllets, en la qual per premis se donarán plats de guisats, fiambres, pastels, etc.

CATALUNYA

Lleyda, 28.—Uns vehins del portal de Sant Martí, sigueren ahir víctimas d' una sensible desgracia. Al baixar l' amo de la casa al seller ahont hi tenia los rahims de la cullita en fermentació quedá asfixiat per los vapors casi instantáneament. Al crit d' aussili que donná hi comparegué la seva esposa, la qual abalansantse demunt del cadavre quedá també asfixiada. Alguns vehins presumiren la desgracia y 'n donaren part á l' autoritat y tots juns quant l' atmósfera estigué mes respirable, baixaren al seller y extragueren los cadavres dels dos esposos portantlos al Hospital.

Aquest imprevist succés ha causat penosa impressió en tot lo vehinat per haber recaigut en personas ventatjosament conegudas.

MOVIMENT LITERARI Y ARTÍSTICH

Lo periódich catalá *La Llumanera*, que desde sa aparició no ha parat de mellorar mentres haja pogut y fins quan las circunstancias li han sigut adversas, acaba de posarse al costat dels periódichs de millors condicions editorials.

Lo número corresponent al mes actual, que reberem ahir, ve en apoyo de quant habém dit. En sa primera plana porta un magnífich retrato del célebre Edison, al peu del qual va son autógrafo en catalá que diu: *Salut als lectors de «La Llumanera». Tomás A. Edison.* Además, en las duas planas centrals se contenen: un grabat de página que es una composició á la ploma deguda al esculptor D. Domingo Mora, resident en Nova-York, que bastaria pera acreditar á qualsevol artista; un retrato del malhaurat Bartrina; un cróquis del álbum d' en Félix Cusachs y un facsímil d' un croquis original d' en Fortuny.

La part literaria no es menos notable, puig conté: un article sobre Edison, un sobre l' estudi de las llenguas, firmat per J. Martí; «Dos tipos catalans», per lo *Doctor Manxiula*; «Los tres imperis», poesía d' en Manel Angelon; lo «Mercat de Calaf», d' en Antoni Bofarull; «En Joaquim M. Bartrina», per Rosendo Arús; «A donya María Llorente», poesía provensal per F. Mistral, además d' una nutrida secció de novas.

Lo paper, desde 'l número que 'ns ocupa, també es molt superior al d' avans, puig es carregat de cola y perfectament satinat.

Ab bons auspicis comensa 'l nou representant senyor Salvador Masó, que acaba d' esser nombrat per la direcció del esmentat periódich pera Catalunya y las Balears, habent cessat en Frederich J. Garriga.

—Lo dimars al vespre tingué lloch en lo «Foment de la Producció Espanyola» la vetllada que dedicá al *Congrés Catalanista* l' «Associació d' excursions Catalana». Omplia lo gran saló, convenientment decorat, y los salonets adjunts una nombrosa y escullida concurrencia, entre la qual figuraban moltas senyoras y senyoretas.

Se llegiren los trevalls següents: «Segona excursió al Montseny», per D. Ramon Arabía y Solonas, ab dibuixos de D. Dionís Baixeras; «Una excursió al avench de Sant Pere dels Grechs» (terme de Olite, provincia de Teruel), per D. Cels Gomis; «Excursió de Ribas al Taga, Sant Joan de las Abadesas y Ripoll», per D. Jaume Rusiñol, ab dibuixos del mateix y fotografías de D. March Sala, y «Excursió botánica al baix Ampurdá», per D. Estanislao Vayreda. Tots aqueixos trevalls foren en extrém aplaudits.

Terminada aquesta primera part de la vetllada, s' alsá lo president senyor Arabía, y en un sentit discurs manifestá que al organisarla habia volgut l' Associació oferir al *Congrés Catalanista* una ocasió d' estudiarla tal com es, no preparant res d' extraordinari, presentantli los trevalls que acostuma fer, tant literaris com artístichs y científichs. Analisá després la tendencia introduhida en lo catalanisme per l' Associació, sostenint que era de carácter tan práctich y armónich que en ella totas las opinions políticas hi caben y pera totas las disposicions hi ha ample terreno obert. Suscintament estudiá lo gran be que poden produhir las Associacions d' excursions baix lo punt de vista físich, moral, social, económich y de la difusió dels coneixements y terminá fent vots pera que tal idea se comprenga com deu pera produhir tot lo be que d' ella pot esperarse.

Després d' aquestas paraulas, que foren coronadas ab un aplauso entussiasta, proseguí la vetllada fent lo senyor Dalmau alguns esperiments ab lo fonógrafo d' Edison, quina teoría explicá també detingudament, y amenisantla la senyoreta Wehrle y lo pianista senyor Cortada, que contribuhirén també als experiments del fonógrafo, obtenint tots de la concurrencia molts y repetits aplaudiments. Terminá la vetllada prop de mitja nit.

—Aquesta nit, en la «Associació d' Excursions científicas», lo soci senyor Barallat donará una cónferencia sobre «Ultimas noticias geográficas de la comarca del Sinaí.»

La Associació repartirá als assistents lo programa de la conferencia, tirat al velógrafo. Es una innovació digna de ser imitada.

Secció Literaria

LA POESÍA EN ESPANYA

La «Biblioteca Universal», colecció selecta y económica dels millors autors nacionals y extranjers, acaba de publicar en un tomet alguns dels celebrats poemas de lord Byron, precedits d' un prólech de D. Rafel Ginard de la Rosa, en que dit escriptor fa un judici crítich de la poesía contemporánea en Espanya, digne per tots conceptes d' esser conegut dels nostres lectors. D' aqueix prólech traduhím los següents párrafos:

«La literatura pátria, la primera d' Europa en lo teatro, la prime-

ra en l' oratoria, y la mes abundosa, sino la mes perfecta en la novela, es avuy l' última en la poesía lírica. Se diu que 'l sigle es prosáich, que 'l poeta lírich no troba tema pera l' inspiració en aqueix tráfech de la política y dels interessos materials. Res mes equivocat. Pochs sigles mes poétichs que l' actual, pochs podrán presentarse mes fecundos y varis en altas capacitats líricas, no obstant quant diguin en contra los crítichs curts de vista.

Tronos volcats y restaurats; revolucions qu' estallan sobtadament com cráters del volcá de la conciencia humana; moviments socials que posan en escena al últim pobre mendigant al costat del primer dels monarcas; maravillosas fortunas improvisadas en los camps de batalla, en la tribuna, en lo trevall; guerras gegantinas; Babilonias caigudas als peus dels conquistadors; nacions mescladas inconexament per lo capritxo de la victoria; llenguas confosas en la Babel moderna de l' Exposició universal; lluytas de gegants entre las forsas de la naturalesa y las de l' humanitat; l' electricitat, lo vapor, vencent l' espay; la máquina emancipant al home; l' ull del telescopi analisant als mons, l' ull del microscopi sorprenent als átoms; tots los elements poétichs dels antichs mes complerts, mes alts y mes trascendentals; Bonaparte, encadenat en la roca de Santa Elena, superior ab molt á Prometeo enclavat en lo Cáucaso; las hosts del racionalisme assaltant lo cel de las religions positivas, mes afortunadas que 'ls titans, al fi vensuts y fulminats per la divinitat; per tot arreu lo poema oferintse al poeta, baix las formas mes originals y estranyas; lo poema de la música en Beethowen y en Meyerbeer; lo poema de la guerra en Napoleon y Moltke; lo poema del trevall en los miracles de l' Industria; lo poema de la mecánica en Filadelfia, en *Machinazy Hall*; cent Odisseas, cent Iliadas, encara no intentadas pe 'l géni; per tot arreu en la societat, en la naturalesa, la poesía vessant en los llabis inspirats que saben beure en sas fonts naturals.

Casi totas las nacions han aprofitat més ó menos aquesta fecunditat poética del sigle: lo cor de tots los pobles de la terra, bat en aquets moments dintre 'l pit d' algun inmortal poeta: ¿ahont ressonan los bataments del cor del nostre viril poble? No será per cert en lo pit esmátich d' aqueix cantor etern de la primavera, ab tots sos riuhets, aucells, flors y cels blavenchs; no será en vritat en la ploranera lira d' aqueix altre que no coneix mes camí que 'l que conduheix á la tomba de sa aymada que cent voltas nos ha pintat y qu' está disposat á pintarnos altres cent; no, no será en lo pit d' aqueix trovador de cara groga y cabells llarchs que errant, de runa en runa, reedifica castells y gótichs temples, conta al poble miracles impossibles, desgracias ocorregudas á fantástichs caballers, á primpcesas de temps heróichs; no será en la pensa crepuscular d' aqueix vate que reduheix l' univers á l' órbita dels seus sentits, que no créu ni en Cristo, ni en Mahoma, ni en Deu, ni en lo diable. ni en la rahó, ni en la revelació, ni en la monarquía, ni en la república, y que fa son camí escupint á totas las relligions, y á totas las filosofías, á totas las vritats y á tots los errors; no, no palpita 'l cor gegant del poble, en aqueix Horaci ubriách, que canta 'ls natalicis y las esposallas de primpceps vils, aqueix poeta que malgasta l' armonia de las eólicas cordas sobre la taula del banquet; no, no palpitará en tú, Tirteo de totas las ignominias y de totas las grandesas, qu' avuy cantas á Bruto matant á César y demá celebrarás á Neron matant á Séneca; qu' ahir acompanyabas ab sonoros versos lo triumfo dels tirans sobre 'l dret y la soberanía nacional, y qu' avuy deixas caure estrofas assofradas, vengudas á pes, sobre las multituts que trencan sas cadenas; no, no hi cap aqueix cor enórme y expléndit com l' auba, en ton pit consumit, cantor metafísich, eco pálit d'Heine y de Musset, que prens per flors poéticas tas flors de paper, per amors humans tos capritxos sensills, per patriotisme la deificació del crim triumfant y la difamació de la virtut caiguda, la opoteósis de las tiranias y del sabre, y que trobas emocions inefables de sabor romántich en las fogueras del Sant Ofici, en los asessinats, en las luxurias y en los fratricidis reals, y que millor pintas la nit de Montiel que l' auba de Colon, lo trono de pedrerías en que'l déspota somriu, que'l calabosso en que 'l pensador y 'l mártir agonitsan.

L' Edat Mitja produhí son poeta, lo poeta anónim, lo del Romancero; Espanya en lo renaixement tinguè á Calderon; ¿perqué aquestos temps de tan varia é intensa poesia son estéril pera nostra benvolguda patria?

Precís es confesarho; perque nostra activitat intelectual s' evapora en obras sense arrels en la conciencia nacional; perqué s' ha fet la revolució política sense que 'l acompanyi la revolució literaria, perque mentres los sentiments, las ideas, las lleys, las costums, la vida entera, de part dels espanyols, dels que saben llegir y escriure, es lliberal y progressiva, la literatura segueix essent reaccionaria é inmóvil, exepte en contats poetas; perque en tant lo mon camina, y ab lo mon l' Espanya de la ciencia y de la política, la del art s' ha estacionat y 'l poeta vesteix lo trajo dels trovadors, y sa lira ressona encara als raigs de la lluna al peu dels castells, en l' altar d' impotens déus y al calor de la llar dels senyors feudals contemporanis, ni tan hospitalaris ni tan poétichs com los de l' Edat Mitja.

RAFEL GINARD DE LA ROSA.

Secció Bibliográfica

«Conferencia sobre Filoxera Vastatrix» per don Joseph Presta.

Lo senyor Presta, director de la Granja experimental Escola nos ha remés elegantment impresa la conferencia donada á varias poblacions de la provincia per acort de la Diputació provincial. L' objecte d' ella era donar á coneixe lo que es la filoxera, la manera com ataca 'ls ceps y 'ls remeys principals adoptats per exterminarla. Regna en dita conferencia una gran claretat d' ideas y verdader método en la exposició dels punts que tracta. Ab suma sencillés esplica la manera com se pot coneixe la filoxera, lo modo com se desarrolla, los estragos que causa y las senyas que deixa en los ceps, ab las que 's pot deduhir la presencia d' aquell insecte en las vinyas. Al parlar dels remeys que divideix en naturals, mecánichs y químichs, ataca 'ls primers per inútils, dels segons prefereix la inundació com á medi mes profitós y positiu, impossible casi bé en nostre pais y d'entre 'ls tercers sembla que prefereix lo sulfuro de carbono (quals resultats son fatals per la vinya, tal com s' ha aplicat en l' Ampurdá, é inútil, puig no mata totas las filoxeras, segons s' ha dit en lo Congrés de Saragossa.) Se ocupa, per últim, dels ceps americans, admetentlos únicament com á últim remey, y encara empaltantlos ab los nostres raims, si volem tenir un vi regular.

«Del Rey y de la Institucion Real» per lo jesuita Joan de la Mariana.

La obra d' aquest jesuita, cremada en Paris per lo butxí en temps d' Enrich IV, era molt coneguda per algunas teorias sustentadas pe'l célebre autor de la Historia d' Espanya, pero poch llegida per l' escás número d' exemplars que 's trobaban. La casa editorial «La Selecta» de Barcelona n'ha fet una nova edició, prestant un gran servey al públich, que podrá d' aquesta manera ferse cárrech de la justicia ab que certas escolas tiran en cara á las ideas modernas los atentats dirigits á la vida dels reys ó gobernants. Precedeix á la obra un estudi biográfich de Mariana per Jaume Balmes, que ab motiu de la publicació d' aquesta obra diu que 's tolerá sa publicació, perque aquells temps no son tan odiosos, com se suposa; y tres planas mes endevant nos esplica las persecucions que tingué de sufrir, un any de presó que 's vegé obligat á suportar y las negociacions empresas per l' embaixador espanyol en Roma, per fer condempnar las obras dels jesuita.

La obra está dividida en tres llibres. En lo primer s' esforsa en probar que la monarquia es la mes acceptable de totas las formas de gobern, acabant una vegada admés aqueix principi, per declararse per la hereditaria. Lo principi estudiat *argüendi gratia* per l' escolasticisme, de si 'l poble es superior ó inferior al rey lo resol del modo mes doctrinari. En absolut no admet lo segon estrén, perque podria 'l rey degenerar en tirá: aproba la institució aragonesa coneguda ab lo nom de Justicia; pero admet la organisació de Castilla que en lo temps de Mariana tenia ja tots los vicis del absolutisme. Un capítol hi ha dedicat á investigar si es lícit matar á un tirá, esforsantse de pas en alabar á *Jacobo Clemente* que habia preguntat á alguns teólechs si era lícit matar á un tirá y li habian contestat en sentit afirmatiu y de la mateixa opinió es lo jesuita Mariana.

Estudia en lo tercer llibre una serie de qüestions de gran importancia y en sa resolució no deixa de véurershi la tendencia y educació del jesuita. No apareix conforme en que 'ls pastors de son temps practiquin la pobresa, com la practicaban los dels primitius temps del cristianisme; sino que demana que se'ls premíhi ab riquesas y medis per poder alternar ab los potentats. Se declara fervent entussiasta de la unitat religiosa, colocantla en lo primer lloch entre las condicions necesarias per la pau y la ditxa d' un pais.

No podem extendre 'ns mes sobre aquesta obra, dada la índole del periódich y las lleys d' imprempta. Pero creyém que sa lectura interessaria á nostres lectors.

Correspondencias de LO CATALANISTA

REUNIÓ DE BALAGUER.

Balaguer 27 d' Octubre.

La Casa Consistorial d' aquesta histórica ciutat, está col-locada á un dels costats de la gran plassa, que te fama d' esser de las mes grans de Catalunya. En la Casa Consistorial y en son saló de sessions, que te una planta semblant á la del Consistori nou de Barcelona, ha tingut lloch la sessió solemne de la Comissió gestora del camí de ferro Noguera Pallaresa.

A las dotze del dia han comensat á reunirse las personas convidadas, y avans de dos quarts de una ha ocupat la presidencia lo senador senyor Maluquer, tenint á sos costats als diputats á Corts de que 'ls parlaba ahir, y además al senyor Cabezas, arribat aquest matí. Lo restant del saló estaba ocupat per Diputats provincials, Arcaldes de poblacions importants, membres de la Comissió gestora y altras personas de gran representació. S' habian disposat tres grans taulas per la prempsa, y ab prou trevalls bastaban pel gran número de redactors y representants allí presents. Per la prempsa de Barcelona, hi habia allí los senyors Lasarte, Corominas, Pasarell, Nello, Sempau, Fauró y Almirall, además dels senyors Caba y Feliu, (don Angel), que representaban respectivament al *Diario de Barcelona*, y á la *Crónica de Cataluña*. Per la prempsa de Madrit, hi habia los senyors García Marqués (de la *Union*), Soler, (del *Diario Español*), Trueta, (del *Demócrata*), y Vives (de *El Liberal*). Lo *Pais* de Lleyda estaba representat per los senyors Morera y Pereña, habenthi además los senyors Marsal, per l' *Anunciador* de Lleyda y Malet per *Las Circunstancias de Reus*.

S' ha obert la sessió y s' ha anat al gra desseguida, de manera que hi ha hagut mes acorts que discussions. Primerament s' ha organisat la Comissió gestora. S' ha creat una Comissió executiva formada per los senadors, diputats y membres de la gestora que resideixen en Madrit. S' ha organisat una Comissió Auxiliar de la Provincia, composta d' un Comité directiu y de Comités auxiliars en los diversos districtes judicials, acordantse, además, que igual organisació 's dará á las demés provincias que s' associhin al pensament del camí de ferro del Pallaresa.

Lo Comité executiu debia nombrarse en la reunió d' avuy, y aixis s' ha fet á última hora. Per designació de la mesa, la reunió ha acordat que 'l formin las següents personas:

President, don Mariano Quer.—Vice-president, don Joseph Vila y don Francisco Alós.—Vocals, don Jaume Arnalot y don Jaume Bernadet. Secretaris, don Angel Feliu y don Carlos Nadal.

Durant la discussió, lo diputat senyor Soldevila ha dat lectura de varias cartas d' adhessió, de las quals recordem las següents: dels senadors, general Orozco y Comte de Torre-grossa, dels diputats senyor Hoppe y Alonso Martinez (don Manel), uns y altres representants de districtes de la provincia de Lleyda, y com á tals membres de la camissió gestora; dels senadors per la provincia de Tarragona, Marqués de Montoliu y Buzarán, y del diputat per Tortosa, don Albert Bosch.

Lo senyor Maluquer habia dat avans compte de duas promesas valiosas d' apoyo pel camí de ferro en projecte. La primera, del general Pavía, es explícita y terminant. La segona, del senyor Ministre de Foment, no es tan explícita, pero no deixa de ser important, puig segons lo senyor Maluquer, lo senyor Lasala li ha promés que no recaurá cap resolució sobre 'l camí de ferro del Pirineu central, fins que s' hagi terminat l' estudi del projecte de la vía catalana. Després dels acorts referents á organisació, lo que escriu la present ha presentat la proposició que va explanar no fa molt temps lo *Diari Catalá*, referent á que 's convoqui en Castelló de la Plana ó en qualsevol altra ciutat secundaria de fora de Catalunya, una gran reunió de representants de totas las provincias espanyolas, y departaments francesos y argelins, interessats en lo camí de ferro que 's projecta. Per la reunió deuria prepararse una Memoria entussiasta y ben fundada, tot al objecte de que la qüestió del camí de ferro no perdi lo carácter grandiós que li dona la circunstancia de ser á un temps oficial y popular.

Apoyada aqueixa proposició en breus paraulas per son autor, la assamblea l' ha rebuda ab grans aplausos, y ha acordat aceptarla en principi, recomanant á la Comissió executiva que la porti á execució tan aviat com li sigui possible.

Lo mateix autor de la proposició ha recomanat també á la assamblea, que, imitant lo que feu lo Foment de la Producció Nacional alguns anys enrera, envihi oradors á las provincias del Llevant y del mitx dia d' Espanya, al objecte de moure la opinió per medi de grans reunions. La Mesa ha pres en consideració la proposició.

Tals han sigut los principals acorts de la gran reunió de Balaguer, als que deu afegirshi lo de haber declarat membres de la Comissió gestora als representants de la prempsa catalana allí reunits.

De moltas altras cosas dech parlarlos, pero com la present correspondencia s' ha fet massa llarga, no tinch mes recurs que deixarho per la succesiva.—*V. A.*

Madrit 27 d' Octubre.

La última setmana ha sigut desgraciada pe 'ls teatros d' aquesta vila. Apart del *Don Alvaro*, representat en l' Espanyol, no hi ha hagut res de nou ó notable ni en lo mateix teatro de la «Opera».

En lo teatro de la plassa d' Orient s' está ensajant una nova ópera titulada: *Il Guarany*, qual argument está prés d' una llegenda del poeta brasileny Alencar y 's refereix á las lluytas verificadas en son pais entre las tribus de *Guarany* y Aimoré en los primers temps després de la conquista y las heroicitats d' en Alvarez Cabral. Lo protagonista es *Pery*, jefe de la primera tribu enamorat de Cecilia, filla del Gobernador portugués Anton Mariz. Abunda en quadros dramátichs de gran efecte, servint de dificultat la passió que sent per Cecilia, un aventurer espanyol que al veurers desdenyat forja conspiracions sangrentas contra en Mariz y 'ls *Guarany*, d' acort ab los salvatjes de Aimoré, y respecte de la música he sentit dir que es molt bona. Son autor es lo mestre Gomez.

Aquí 's diu que serán contractats per aquest teatro la Patti y en Nicolini, 'ls quals tenen de cantarhi aquest mateix hivern. Los admiradors de la felis parella se mostran molt contents ab los esforsos que fa la empresa, resistint mes de lo que era d' esperar, atesas sas vicissituts y contratemps del any passat.

En la «Zarzuela» crida molt la atenció la senyora Losada. Aviat se presentará per primera vegada en aquest teatro la tiple senyoreta Martí, ab la opereta cómica *Campanone*: dita artista diuhen que es molt bona y s' espera ab delit lo puguer jutjarla y aplaudirla.

Avuy celebra la sessió inaugural la «Societat Anatómica», en lo Museo que 'l doctor Velasco te en lo passeig d' Atocha. La sessió se consagrará á la memoria del célebre martry de la ciencia en Miquel Servet, inventor de la circulació de la sanch, llegint un estudi biográfich y crítich del mateix sabi lo fundador y propietari del Museo que porta son nom, un dels que sacrifican en aras de la ciencia la fortuna que deu á la mateixa; perque hi ha que tenir present que aquest establiment conté riquesas de inestimable valor. Esqueletos enters, cráneos y altres restos fóssils de las primeras edats de la Humanitat, ofereixen al que 'l visita motius de profunda meditació, y obra 'ls ulls tancats per la ignorancia ó per lo fanatisme.

També 'l dia 29 se obrirá la «Academia de Legislació y Jurisprudencia» llegint lo discurs de reglament lo president senyor Silvela (don Manel), 'l qual versará sobre las teorías y sistemas penitenciaris.

A pesar dels tremolors de terra que hem esperimentat (dels quals ningú se n' ha apercibit fins que ho han dit los observatoris del extranger), la calma y la fredor dominan en la majoría de tots los vehins d' aquesta cort. Sols hi ha calor en lo pit dels criminals y en sas mortíferas armas. Ahir y avans d' ahir hagué punyaladas en lo carrer del Perro y en sis ó set punts mes, no sent agafats los autors com de costum. Entre aquestos fets y las desgracias que causan als obrers la imprevisió de las autoritats y la cobdicia dels propietaris de casas en construcció, al no garantisar en las obras la vida de aquells individuos, las casas de Socorro y 'ls Hospitals están plens.

Si 'ls propietaris se cuidessin de fer assegurar be las bastidas y 'ls Ajuntaments de vigilarho no hi haurian tantas desgracias pe 'ls pobres obrers. Veig moltas vegadas que vostés se queixan dels seus *Fivallers*, pero dech dirlos que per malament que desempenyin los seus cárrechs no ho será tan com los nostres, puig á mes de no celebrar may sessions de verdader interés, sols se cuidan dels expedients d' expropiació y del repartiment de bonos.

Paris 25 d' Octubre

La agitació socialista que va aumentant diariament en Irlanda pren tals proporcions que 's tenen per exactas las noticias que circulan de que 'l gobern se proposa portar als tribunals als principals gefes de dita agitació. Lo pretext que servirá al gobern per donar aquest pas será 'l de que conspiran contra la integritat del territori inglés; conspiració que será sumament difícil poder demostrar. Lo número dels encausats y perseguits será de tretze, quals noms se citan ja y apareixen en las columnas dels periódichs y que com podeu suposar, son los que mes se distingeixen en la organisació de meetings y mes principal part han pres en totas las discussions que en la Cámara dels Communs han tingut lloch tractantse de la millora de Irlanda. Entre aquestos hi ha 'ls noms de 'n Parnell, O' Sullivan, O' Connor, Boyton. Riggar y d' un periodista americá, Redpath.

Aquesta mida es vivament atacada per alguns periódichs inglesos, per considerarla contraproduhent y ocasionada, no solzament á molts conflictes. sino també á una derrota moral del ministeri. Las simpatias de que disfrutan, no en Irlanda solament, sino fins en Escocia y en la mateixa Inglaterra, á lo menos en los districtes mes poblats y en los grans centros industriosos, aumentarán en sorprenent proporció, tant prompte com apareguin los primers síntomas de persecució per part del gobern.

Y en las qüestions socials tot se pot témer perque per ellas s' olvidan totas las diferencias de partit, y 's converteixen en guerras de classes. S' exasperan los ánimos, creixen los rencors, se vigorisan las passions, se logra unir á un poble y lluny de desapareixe las asperesas que divideixen á dos paissos, se las aumenta y s' enconan mes y mes. Y en tant es aixis, que fa pochs dias, MM. Paruell y O' Connor organisaren un *meeting* en Galway, al que hi assistiren unas 40,000 personas; *meeting* lo mes numerós que s' ha reunit desd' algun temps á n' aquesta part. Y en aixó 's fundan molt al suposar que, comprenent perfectament en Gladstone la diferencia que va d' una qüestió merament política á una questió essencialment social, y sabent que aquestas son mes difícils de resoldre *ab irato* que aquellas, no arribará á pendre las midas que he indicat al principi.

També excita la atenció pública tot quan se relaciona ab la qüestió d' Orient. D' aqui es que l' acte de oposició verificat per la Cámara grega al derrotar al candidat del gobern per ocupar la presidencia indica las tendencias del pais. S' ha retirat en conseqüencia 'l ministeri Tricompis y l' ha succehit un ministeri Coumoundouros. Se regoneix en aquest més energia que en lo primer, sens indicar per aixó que 's vulga pendre cap actitut resoltament hostil á Turquia. Servirá tal vegada per indicar á las potencias que la Grecia va acabant la paciencia y que 's fa precis que pensin en Grecia, del mateix modo que han pensat en lo Montenegro.—Z.

Ripoll 25 d' Octubre. (1)

Próxims á terminarse los trevalls del ferro-carril de Sant Joan de las Abadesas y obligats á retirarse tal vegada per sempre los empleats facultatius de la Empresa concesionaria y de la Casa constructora, resolgueren reunirse tots en Ripoll, celebrar la terminació de la línea y despedirse ab un dinar servit al camp, escullint al efecte lo torrent de Sant Quintí que dista uns tres kilómetros de aquesta vila. La invitació se feu estensiva á tots los contratistas que han trevallat en dita última secció. Ahir va tenir lloch lo dinar y com no hi habia cap representant de la prempsa, escrich pera que puga publicarse en aqueix periódich la modesta reunió de tots los que han contribuhit ab sa inteligencia y ab son trevall á la terminació d' aquest ferro-carril tant desitxat per tots los espanyols que estiman la prosperitat de la industria nacional.

Ab lo tren de las deu del matí sortiren de Sant Joan los empleats y contratistas residents en aquella població y reunits ab los de Ripoll, sortiren d' aquesta vila prop de mitx dia dirigintse al torrent anomenat en varios carruatjes llogats al efecte. Lo punt escullit no podia ser mes deliciós y convidaba á la espansió dels concurrents. La taula estaba parada prop del riu y en mitx d'una espessa arbreda que protegia ab sa benéfica sombra als comensals. Durant lo dinar, que fou espléndidament servit per lo conegut fondista de Vich, M. Michel, va reinar la major alegria entre los comensals que eran en número de quaranta. Com no contaban ab lo telégrafo, per mes que abundaban los postes telegráfichs al entorn de la taula, no fou possible l' envio d' un telégrama á Madrit ni sisquera á Barcelona, contentantse en fer vots per la felicitat de tots los que directa é indirectament han contribuhit á la realisació d' aquesta obra que tantas contrarietats ha esperimentat durant lo curs de la construcció. Al contrari del que succeheix en semblants ocasions se varen permétre á discreció tota classe de brindis que se'n van pronunciá per tots los gustos, segons lo paladá del que tenia la paraula. A la aparició del espumós *Champagne* fou tal la animació que 's despertá entre los concurrents que envejosos los núbols del bon humor y de la alegria que reinaba en la taula, comensaren á regar la terra obligant als fills del trevall á buscar un refugi en los carruatjes y dirigirse cap á la vila.

Aixis acabá la festa de despedida dels empleats y contratistas de la última secció del ferro-carril de Sant Joan de las Abadesas, y de la que conservarán tots ells un bon recort durant la seva agitada vida.—*P. N.*

Secció Oficial

Centre catalanista Provensalench.—*Certámen.*—Llista de las composicions rebudas:

(Continuació.)

Número 48. L' estudiant—L' hábit no fa l' monjo.—49. S. Martí—¡Quin cambi! Quanta mudansa!—50. A la industria catalana—¡Catalunya!—51. Tot sol—¡¡Afany!!—52. Al travall—Semper, semperque.—53. Lo cassador—¡Que delicia! ¡que plaher!—54. Cançó del drapayre—¿Hi ha draps y terro vell?...—55. Amor—En mitj de les borrasques d' aquest mon etc.—56. Pregaria al gloriós S. Martí.—57. Lo fadrí argenter—Daume la joya.—58. A la Industria catalana—Progrés.—59. La font del traball—Virtus.—60. Los bombers—Colla d' héroes.—61. Lo cant del traball—Tant sols Deu que m' doná vida etc.—62. Al Traball—Que tot poble que treballi tindrá pau y llibertat.—63. Lo bomber—¡Gloria á n' ells! —64. Lo fadrí argenter—No es or tot lo que llú.—65. La flor del barranch—Creu y espera.—66. Al travall—¡Ell es lo progrés!—67. Lo fadrí argenter—¡Tant de bó!—68. La mare—Tota amor.—69 Una fontada—Visca la broma-visca l' traball.—70. Al Traball—N' es lo fort-ressó del mall, etcétera.—71. Lo que tinch al cort—Mon cor, esta casa d' amor (Llull).—72. Lo fadrí argenter—Cançó.—73. Lo bomber—¡Benehit sia!—74. La cançó del cassador—No hi ha mellor vida.—75. Lo fadrí argenter—Diálech.—76. Los amors—Amor de pares; tot lo demés es ayre.—77. Gloria al traball—!Avant!—78. Las tres germanas—Alfombreu son camí.—79. Al traball—Avant.—80. Cosas del mon—¡Quant uns rihuen altres ploran! —81. La dona obrera—No pot esser pera la dona etc.—82. Redempció.—83. Pedralbes—Lo temple guarda l' historia y l' esperansa etc.—84. Lo temple católich considerat com gloriosa senyera de la Fé etc.—85. Descripció—¡Pobrets y alegrets!—86. Lo retrás moral, relligiós y polítich, etcétera.—87. Lo fadrí argenter—No es d' avuy.—88. A la Industria catalana—¡Avant! —89. Consideracions sobre lo retrás moral relligiós y polítich etc.—90. ¡Toros—¡Pan y Toros! Vox populi.—91. Lo cassador—No hi ha vida mes hermosa.—92. Toros—¡Enrera!—93. Aplicació del Art á la Industria—A thing of beauty etc.—94. La casa del Senyor es la casa de la oració.—95. Lo nostre pá—Prosa.—96.

Barcelona 26 d' Octubre de 1880.—Lo President del Jurat, Damás Calvet.—Lo Secretari, C. Pirozzini.

Administració principal de Correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueix en lo dia de ahir.*

Ramon Pareny, Villafranca del Panadés.—Joseph Mensague, Sevilla.—J. Calzada, id.—Joseph Feria, Tarragona.—Vicens Gayo, Sans.—Concepció F. Quintana, Guadalajara.—Coloma Vallverdú. Vendrell.—Dolors Nuñez, Madrit.—Miquel Viñoly, Barcelona.—August Avilés, id.—Isidro Costa, Manila.—Tomás Royo, id.—Jaume Coloma, Zamboanga.—Felipa Borja, Manila.—Norberto del Prado, idem.

Barcelona 26 d' Octubre de 1880.—L' Administrador principal, Lluis M. Zavaleta.

(1) Rebuda ab retrás.

Cos de Telégrafos.—*Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita ofissina per no trobarse á sos destinataris.*

Nápols. Ciacchi, sens senyas.—Lequeitió. Manel Ucamica, Passeig de Gracia, 92, pis tercer.—Alicant. Paula, Gracia. Sant Martí, 81.—Madrit. Manel Fernandez Usaola, sens senyas.—Id. Capitá Joaquin Bosch.—Rivadeo. Luanto Mendia, Abad, 11, tercer.—Coruña. Domenech germans, sens senyas.—Berhi. Padrós Llorens, idem.

Barcelona 27 Octubre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—*Desde las 12 del 27 á las 12 del 28 de Ooctubre.*

Casats, 3.—Casadas, 1.—Viudos, 0.—Viudas, 3.—Solters, 1.—Solteras, 2.—Noys, 6.—Noyas, 5.—Aborts, 1.

Naixements.—Varons, 10.—Donas, 5.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Marañon y escalas polacra Inés ab balas cotó.—De Cullera llaud Desamparados ab arrós.—De Aguilas y escalas pailebot Vírgen del Cármen ab márbre.—De Palma pailebot Sant Joseph ab garrofas.—Además 8 barcos menors ab efectes.

Despatxadas

Pera Gibraltar vapor inglès V. R. Rickett en lastre.—Id. Egastería vapor inglés Eslington,—Id. Bona vapor inglés Glenrat.—Id. Habana vapor Joseph Baró ab efectes.—Además 5 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Cardiff vapor Inglés Henry.—Id. Marsella vapor Holándés Minerva.—Id. Tarragona vapor Rápido.—Id. Bilbau vapor José Perez.—Idem Habana vapor José Baró.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOBERN DEL COL LEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 28 OCTUBRE DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 48'20 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista' 5'06 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5'06 p. per id.

	8 DIAS VISTA.						
Albacete. . .	1 7/8	dany	Granada. . .	1/2	»	Pamplona.. .	3/4	»
Alcoy. . . .	1/2	»	Hosca. . . .	3/4	»	Reus. . . .	1/2	»
Alicant. . .	3/8	»	Jeres. . . .	3/8	»	Salamanca. .	7/8	»
Almería. . .	1/2	»	Lleyda. . . .	5/8	»	San Sebastiá.	3/4	»
Badajós. . .	1/4	»	Logronyo.. .	7/8	»	Santander. .	1/4	»
Bilbao.. . .	1/4	»	Lorca. . . .	7/8	»	Santiago. . .	3/8	»
Búrgos.. . .	3/4	»	Lugo. . . .	3/4	»	Saragossa. .	3/8	»
Cádis. . . .	3/8	»	Málaga.. . .	1/4	»	Sevilla.. . .	1/8	»
Cartagena. .	1/2	»	Madrit.. . .	1/8	»	Tarragona. .	3/8	»
Castelló. . .	3/4	»	Murcia.. . .	1/2	»	Tortosa. . .	3/4	»
Córdoba. . .	3/8	»	Orense.. . .	3/4	»	Valencia. . .	1/2	»
Corunya. . .	1/4	»	Oviedo.. . .	3/4	»	Valladolit. .	3/8	»
Figueras. . .	5/8	»	Palma. . . .	3/4	»	Vigo. . . .	3/8	»
Girona.. . .	5/8	»	Palencia. . .	3/4	»	Vitoria. . .	3/4	»

EFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 20'82 1/2 d. 20'85 p.
Id. id. esterior em. tot. 21'10 d. 21'20 p.
Id. id. amort. int. 39'50 d. 39'75 p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em· 40'25 d. 40'65 p.
Id. del Banch y del Tresor serie int., 100'20 d. 100'50 p.
Id. id. esterior 100'50 d. 101 p.
Id. Tresor sobre product. de Aduanas 99'50 d. 100, p.
Id. del Tresor I. de Cuba 91'75 d. 92' p
Céds. del Banch hipotecari d' Espanya ' d. ' p
Bonos del Tr, 1.ª y 2.ª série 98' d 99'50 p
Acs. del Banch hisp. col. 137' d 137'25 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona 148' d. 148'50 p.
Societat Catalana General de Crédit, 190' d. 191' p·
Stat. de Crédit Mercantil, 40'15 d 403'5 p

Real comp. de Canalisació del Ebro, 12'75 d. 13' p.
Fer-car, de B. Fransa, 124'75 d. 125' p,
Id. Nort d' Espanya, 73' d. 73'25 p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo, 71'75 d· 71'85 p.
Id. Valls á Vil. y Bar. 45' d. 46' p.

OBLIGACIONS.

Empr. Municipal, 100'50 d. 100'75 p.
Id. id. em. 1 Jener 1880, 94'50 d 95 p.
Id. id. Provincial, d' ' p.
F-c. de Bar. á Sar, 110' d. 111 p.
Id. id. id.—S. A.—61'50 d. 62' p.
Id. id. id.—S. B.—62' d. 62'50 p.
F-c. de T. á B. y F. 107'25 d. 107'50 p.
Id. de Tar. á Mart. y Bar. y de Bar. á Girona, 102'50 d. 102'75 p.
Id. B. á F. per Figueras, 63'65 d. 63'85 p.
Id. M. de S. J. de l Abds. 90'25 d. 90'50 p.
Id. Grau de V á Almansa 50'65 d. 50'75
Id. Córd. á Málaga, 60' d. 60'50 p
Aiguas súb. del Llobregat 89' d. 90' p.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrit, Paris y Lóndres, del dia 28 de Octubre de 1880.

Madrit. Renta perpet. int. al 3 p. °/o	19'10
» ext. al 3 p.	21'05
Deudaamort ab interés de 2 p. °/o int.	40'09
Bonos del Tresor de 2,000 rals.	98'25
Oblig. del Banch y Tresor, série int.	100'50
Id. del Tresor sobre prod .de Aduanas	98'85
Id. generals per ferro-carrils.	30'60

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrit Paris y Lóndres.

Madrit.—Consolidat interior.	20'25
Subvencions.	40'10
Amortisable..	39'70
» Bonos.	98'20
Paris.—Consolidat interior..	19'25
» » exterior.	20'31

BOLSÍ. (*Segons nota de la casa Espinach*).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 20'37 1/2 diner y 20'40 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

LA CONFIANZA.

GRAN FÁBRICA DE LICORS

y depósit de vins y ayguardents de totas classes y procedencias

DE

JOAN PARERA,

situada en los carrers de la Boria, 22 y Primpcesa, 7.

Dits establiments que constituheixen una sola casa, se troba á la mes gran altura, tant, que lo seu duenyo no repara en recomenarla á la seva numerosa clientela y al públich en general.

També recomana 'l tan celebrat **Anís Parera,** per son exquisit gust, com lo may ben ponderat **Licor Higiénich Montserrat** fabricat ab totas las reglas del art, pera que tinga totas las condicions digestivas.

La casa conta ab corresponsals en tots los punts productors y especialment pera los **Roms, Conyachs, Absentas, Champagnes y Burdeos.**

En vins del pays, hi ha bonas existencias y d' exquisit gust, rebuts directament de Jeréz, Málaga, Alicant y del camp de Tarragona.

S' expen pera tots los punts d' Espanya y Ultramar, en barrils y ampollas de tots tamanyos.

Segons la importancia del pedido, se fará un descuento proporcional.

IMPORTANT ALS MALALTS.

Lo acreditat Gabinet de curació del senyors Monedero y Cuesta, se ha trasladat al carrer de Sant Pau, 55, entressuelo, ahont continuan curantse ab lo mes complert éxit totas las enfermetats sífiliticrs y venéreas, los herpes (brians) y escrófulas, la impotencia y las enfermetats de la matris. Las incontestables ventatjas obtingudas per nostres malalts, qual número de curacions, en los últims sis mesos, ascendeixen á *vuitcentas quaranta*, son la major recomendació de nostra consulta.

ESCOLA D' EQUITACIÓ DELS GERMANS REYNAUD,

Plassa de Catalunya. Desde los primers dias del proxim Novembre comensarán las llissons en seccions de 7 á 2 de la tarde y de 3 á 11 de la nit, contant pera 'l efecte ab 20 caballs amaestrats pera personas d' abdós sexos. Segueixen las horas reservadas pera las senyoras.

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrirse un establiment de sastrería, especial pera noys.

En ell se trobará un variat assortit de trajos de tots gustos y pera totas edats, essent sos preus mes que baratos.

Als col-legis grans rebaixas.

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe médica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventatja 'ls demés preparats de ferro per no tenii olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al **Ferro Bravais.**

Al per major, Farmácia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totas las farmácias.—Preu 3 pessetas pot.

DOLOR DE CAIXALS.

Curació radical de dit dolor y demés enfermetats de la boca per lo antich cirurgiá dentista don R. Piquer, que per espay de 14 anys ha vingut prestant sos serveys al públich en lo carrer de Jaume I, número 16, s' ha trasladat á la plassa de la Llana, número 15, pis segon.

†

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 29.

Donya Paulina Coll de Angelon.—Aniversari; missas desde las 9 fins á las 12 matí, en l' altar del Sant Sagrament en en Sant Miquel Arcangel (Mercé.)

Donya Magdalena Codina de Esmendia Puig Oriol. —Primer aniversari; missas desde las 8 fins á las 12 matí, en la capella de Nostra Senyora de la Soletat (Sant Agustí.)

Donya Teresa de Abaria y de Fortuny.—Enterro á dos quarts de quatre de la tarde; de la casa mortuoria (Paseig de Gracia, 92, principal) á l' Iglesia y d' aquesta al cementiri.

Donya Josepha Soler y Nagol de Pi.—Ofici de cos present á las 9 matí en Sant Pere y desd, allí al Cementiri. Casa mortuoria, Baixa de Sant Pere, 77, segon.

Armaris, mostradors, báscula y altres efectes de despatx pera vendrer. Archs de Junqueras, número, 10.

Tintorería Francesa

DE GERONI OLIVÉ

Corders, 4, prop la plassa de la Llana.

Un sobretodo	tenyit	12 rs.	Rentat	9
Un jaqué	»	10 »	»	8
Americana	»	8 »	»	7
Un pantalon	»	7 »	»	4
Una armilla	»	4 »	»	2'50

GANGA Se venen duas casas de preu 6000 duros cada una que produheixen lo 6 per cent net, qual producte se garantisa dos anys per lo venedor al comprador. Si no volen comprarse las duas, se 'n ven una de sola.—Donarán rahó en l' administració d' aquest DIARI

TINTORERÍA

de Agustinoy, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo	tenyit	12 rals.	Rentat, 9
Un Jaqué	»	10 »	»	8
Americana	»	8 »	»	7
Un pantalon	»	7 »	»	4
Una armilla	»	4 »	»	2'50, 15

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmacia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

CENTRO DE ANUNCIS

DE JOSEPH BARRIL

1. *PASATJE DEL CREDIT*, 1.

Se fan contractas ventatjosas pera la inserció d' anuncis en tots los periódichs de Barcelona' Madrit y demés provincias d' Espanya y Estranjer.

VIATJES DEL XINO
DAGAR-LI-KAO

pe 'ls paissos bárbaros de Europa, Espanya, Fransa, Inglaterra y altres, obra traduhida per «El Ermitaño de las Peñuelas.»

«Cuentos Cortesanos» obra original del expressat «Ermitaño de las Peñuelas.» Una y altra se venen al preu de 8 rals en la Llidrería dels senyors Teixidó y Parera, Pí, 6, y en l' Administració de aquest «Diari.»

EDUARDO LOPEZ.

Classes de cálcul mercantil, teneduría de llibres, reforma de tota classe de lletra, ortografía y correspondencia comercial.

á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Cárme, 19, 1.

NO MES CABELL BLANCH.

TINTURA LLADO.

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cutis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratori químich de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boquería, 26' primer, Barcelona. Madrit, carrer Major, 41, droguería.

Calsat pera caballers, senyoras, noys y noyas, de las mellors condicions fins 'l dia.—TOT BARATO. Assalto, 26, sabatería y perruquería.

TELEGRAMAS

Noticias extrangeras

Segons los darrers telégramas

Lóndres, 25. — S' assegura positivament que las guarnicions irlandesas s' aumentaran proximament ab tres batallons d' infanteria, un destinat á Dublin, un altre á Cork y 'l tercer á Kilkenny.

Dublin, 29. — M. Healy, secretari de M. Parnell y membre de la *Lliga agraria*, ha sigut agafat en Bautry (comptat de Cork), en virtut d' una ordra del procurador general, per haber disfamat á un propietari en son recent discurs.

La Haya, 26.—La segona cámara, discutint lo nou códich penal, ha retxassat per 41 vots contra 20, la proposició demanat lo restabliment de la pena de mort.

Gante, 26.—M. Dekerckhove, lliberal, ha sigut elegit senador, en sustitució d' un senador católich.

Constantinopla, 25.—Se creu que Mahmoud-Neddim-Pachá será nombrat gran visir.

Télegramas particulars

Madrit 27, á las 5'30 tarde. — Es probable que se fixe la residencia del capellá de Lequeitio en Madrit.

Ha arrivat lo senyor Moyano.

Se prepara un nou projecte de lley d' associacions, que será discutit en la próxima llegislatura.

Ha estallat un fort temporal de pluja y pedra.

Bolsa.—Consolidat, 20'05.—Bonos, 98'25—Subvencions, 39'50.

Madrit 27, á las 5'45 tarde.—Una escampavía del resguart de Algeciras ha apressat un falutxo ab contrabando, causantli dos cadávres á causa dels disparos fets per dita escampavía.

S' ha verificat un simulacre militar en Miratalaz, habent manat las maniobras S. M. 'l Rey.

Los periódichs constitucionals negan en absolut que existeixin en la fusió las dessidencias que suposan los periódichs ministerials,

Madrit 27, á las 6 tarde.—*Lóndres*.—Tots los diputats per Irlanda s' han adherit á la Lliga agraria al saberse que 'l gobern tracta d' encausarla. Se calcula que cent diputats estarán compresos en lo procés. La mida ha produhit gran sensació.

Se parla de dissidencias entre 'ls ministres.

S' anuncian nous *meetings* en Irlanda pera 'l dissapte y 'l diumenje.

Ha sigut posat en llibertat lo secretari de M. Parnell.

Res d' Orient.

Madrit 27, á las 9 nit.—*La Igualdad* s' ha declarat órgano del senyor Pí y Margall.

La ex-emperatriu Eugenia ha venut lo palau de Biarritz per 3.500.000 franchs.

Se diu que 'l gobern francés expulsa de Paris á la senyora de D. Cárlos, per prestar apoyo á las congregacions.

Madrit 27, á las 9'40 nit.—Los directors de *La Mañana* y de *La Iberia* han tingut un entussiasta recibiment en Córdoba.

Han sigut capturats los bandolers escapats de la presó de Guadix.

Se projecta la disolució de las Academias de Historia, Ciencias morals y políticas, Espanyola y de San Fernando, constituhintse un Institut semblant al que existeix en Fransa.

Madrit 28, á las 2'30 matinada.—*La Gaceta* publica una real órdra resolvent un expedient sobre nombrament d' un arcalde de barri del districte de Vilademunt.

Bolsí.—Cosolidat, 20'25.

Paris 28, á las 2'40 tarde.—Los senyors Ferry, Constans y Gazot conferenciaren anit sobre las midas que 's pendrán respecte á las congregacions.

Lo Czar está molt mal.

Se diu que lo diumenje celebrarán un meeting los tenedors de fondos otomans.

Telegrafian de Constantinopla que Inglaterra é Italia han protestat contra la proposició de la Porta de tractar directament ab los acrehedors de Turquía, y han recordat lo protocolo 18 del tractat de Berlin.

BUTLLETI METEOROLOGICH

DEL DIA D' AHIR.

(*Servey especial de LO CATALANISTA.*)

Barómetro reduhit á 0 graus á las 9 matí.	753'099
Termometro cent. á las 9 matí.	20'8
Humitat relativa á las 9 matí.	66'5
Tensió del vapor d' aygua á las 9 matí.	12'3
Temperatura máxima á l' hombra las 24 horas anteriors.	22°6
Temperatura mínima á l' ombra durant las 24 horas anteriors.	18°1
Termómetro á Sol y Serena. Máxima.	35°5
Termómetro á Sol y Serena. Mínima.	17°2

Vent dominant Llavetx 2-3.
Estat del Cel, 10

BUTLLETÍ ASTRONÓMICH

per. I Martí Turró. 29 d' Octubre 1880

ESTRELLAS al MERIDIÁ	Polar	Aldebará	Cabra.	Rigel.
	10h 42' T	1h 55' M	2h 35' M	2h 36' M
Bertelgeuse.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus
3h 15'M	4h 06' M	4h 58' M	5h 00' M	7h 28' M
Espiga.	Arturo.	Antares.	Wega	Altair.
10h 44' M	11h 35' M	1h 40' T	3h 58' T	5h 08' T

PLANETAS y constelacions en que 's troba.	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
	Sscorpi.	Sscorpi.	Libra.	Piscis.
Saturno.	Urano.	Neptuno	Sol.	Lluna.
Aries.	Leo	Aries.	Libra	Leo.

Imprenta *La Renaixensa*, Xuclá, 13, baixos.